

чи зазначене, відповідальність члена Ради має бути співмірна з відповідальністю судді, а покарання за неправомочні дії – неминучим.

Висновок. В реалізації статусу Громадської ради доброчесності виникає ряд спірних питань, які потребують вирішення на законодавчому рівні. Налагодження відкритої співпраці Ради з ВККС, нерозголошення отриманої інформації про кандидатів на посаду суддів до моменту винесення кінцевого рішення ВККС. Вважаю, що по кожному прийнятому рішенню ВККС, член Ради має право висловити окрему думку. Це дасть можливість об'єктивно та виважено ВККС приймати відповідні рішення.

Список використаних джерел

1. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2016. № 31. Ст. 545. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

2. Регламент Громадської ради доброчесності. Схвалено рішенням Громадської ради доброчесності № 1/2016 від 23.11.2016 (змінami від 21.01.2018 р.). URL: https://grd.gov.ua/wp-content/uploads/data/files/docs/Reglament%20GRD_vid%2021.01.2018.pdf

3. Звіт за результатами роботи другого складу громадської ради доброчесності. URL: https://grd.gov.ua/wp-content/uploads/2021/03/GRD_zvit_18-20-1.pdf.

ПРАВОВА ОХОРОНА КОМЕРЦІЙНОГО (ФІРМОВОГО) НАЙМЕНУВАННЯ

Стефанишин Наталія Михайлівна.

доцентка, доцентка кафедри цивільного права

Для будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності надзвичайно важливим є те, щоб його продукція, роботи чи послуги були відомі на ринку і користувалися попитом. З цією метою законодавець у положеннях чинного цивільного законодавства й передбачив низку спеціальних правових норм, що присвячені правовим засобам індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг, які, сьогодні, й надають можливість споживачу вирізнити якість одного товару чи послуги з-поміж інших, чи діяльність одного суб'єкта господарювання від діяльності іншого суб'єкта господарювання. До таких засобів індивідуалізації відносяться: комерційні (фірмові) найменування; торговельні марки (знаки для товарів і послуг); географічні зазначення (зазначення походження товарів). Самостійне місце в системі вище зазначених засобів відводиться комерційному (фірмовому) найменуванню. Правова охорона комерційного (фірмового) найменування окреслюється загальними положеннями книги 4 ЦК України та главою 43 ЦК України, а також, нормами ГК України, Законів України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про захист прав споживачів», «Про рекламу», а також, Законами України, що регулюють діяльність окремих видів

юридичних осіб, наприклад, Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю».

Відповідно до ч.1 ст.489 ЦК України – правова охорона надається комерційному найменуванню, якщо воно дає можливість вирізнити одну особу з-поміж інших та не вводить в оману споживачів щодо справжньої її діяльності [1].

Виключне право на комерційне (фірмове) найменування може належати комерційній юридичній особі і виникає при реєстрації останньої. Проте, аналіз норм Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» дозволяє стверджувати, що право на комерційне найменування надається й фізичним особам – підприємцям [2]. Основне призначення комерційного (фірмового) найменування, що дозволяє відрізнити його від торговельної марки – індивідуалізація самого ж суб'єкта підприємницької діяльності на ринку, а не індивідуалізація, наприклад, певного товару – для чого й слугує торговельна марка.

Комерційне (фірмове) найменування обов'язково повинно містити вказівку на організаційно-правову форму юридичної особи і її власне найменування, що може складатися не тільки з слів, що позначають вид діяльності. Наприклад, ТОВ «Ураган», ПрАТ «Дозвілля», ТОВ Будівельна компанія «Ярковиця». Якщо ж комерційне найменування скорочується, про що зазначається під час державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, то зазначається як повна, так і скорочена його назва.

Право на комерційне (фірмове) найменування виникає з моменту державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування є чинним з моменту першого використання цього найменування та охороняється без обов'язкового подання заявки на нього чи його реєстрації і незалежно від того, є чи не є комерційне найменування частиною торговельної марки. Відомості про комерційне найменування можуть вноситися до реєстрів, порядок ведення яких встановлюється законом. Особи можуть мати однакові комерційні найменування, якщо це не вводить в оману споживачів щодо товарів, які вони виробляють та (або) реалізують, та послуг, які ними надаються (ч.ч.2,3,4 ст.489 ЦК) [1].

Юридичній особі та фізичній особі, що є суб'єктами підприємницької діяльності належить виключне право на використання свого найменування будь-яким способом, що не суперечить закону, в тому числі, вказівки останніх на вивісках, банерах, бланках, рахунках та іншій документації, в оголошеннях і рекламах, на товарах або їх упаковках.

Особам, котрі зареєстрували комерційне найменування належить виключне право на його використання. Окрім того, таким особам належить: право перешкоджати іншим особам неправомірно використовувати комерційне найменування, в тому числі забороняти таке використання; інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування передаються іншій особі лише разом з цілісним майновим комплексом особи, якій ці права належать, або його відповідною частиною (ст.490 ЦК) [1].

Права інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування припиняються з наступних підстав: стосовно юридичних осіб – при ліквідації

юридичної особи чи її реорганізації та при перереєстрації юридичної особи під новим комерційним найменуванням, в результаті чого припиняються відповідні права на попереднє найменування; стосовно фізичної особи – підприємця – при припиненні підприємницької діяльності; у разі смерті фізичної особи, визнанні її безвісно відсутньою чи оголошенні померлою за рішенням суду, а також, визнання такої особи недієздатною. Безумовно, бувають випадки й неправомірного використання комерційного найменування, що тягне за собою порушення відповідних прав інтелектуальної власності та супроводжується негативними наслідками, проте, дане питання є предметом самостійного наукового дослідження.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435–IV. Дата оновлення: 15.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
2. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. Дата оновлення: 01.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

ПОРЯДОК ВРУЧЕННЯ ПОВІСТОК В УКРАЇНІ: ТИПОВІ ПОМИЛКИ

Федорончук Андрій Володимирович,
кандидат юридичних наук, викладач кафедри
конституційного, міжнародного та адміністративного права

В Україні триває загальна мобілізація, оголошена після запровадження воєнного стану у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ.

Згідно з пунктом 8 указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 69 «Про загальну мобілізацію» місцевим органам виконавчої влади у взаємодії з територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, за участю органів місцевого самоврядування та із залученням підприємств, установ та організацій усіх форм власності, фізичних осіб – підприємців доручено, зокрема організувати та забезпечити у встановленому порядку своєчасне оповіщення і прибуття громадян, які призиваються на військову службу [1].

Порядок вручення повісток в Україні регламентується Законом України «Про мобілізацію та мобілізаційну підготовку» від 21 жовтня 1993 року № 3543-ХІІ (далі – Закон № 3543-ХІІ), Положенням про підготовку і проведення призову громадян України на строкову військову службу та прийняття призовників на військову службу за контрактом, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 березня 2002 року № 352 (далі – Положення) та Порядком організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1487 (далі – Порядок).

Повістка – є виключно письмовим документом, який видається на ім'я конкретної особи, тобто військовозобов'язаного із зазначенням обов'язку такої